

Spis treści

1. Patofizjologia wybranych dysfunkcji narządu ruchu

- <i>Aneta Bac</i>	15
1.1. Wprowadzenie.	15
1.2. Choroba Parkinsona.	15
1.3. Choroba zwyrodnieniowo-zniekształcająca stawów.	18
1.4. Osteoporoza.	20
1.5. Reumatoidalne zapalenie stawów.	23
1.6. Stwardnienie rozsiane (SM - <i>sclerosis multiplex</i>).	25
1.7. Udary.	27
1.8. Uszkodzenia nerwów obwodowych.	30
1.9. Uszkodzenia rdzenia kręgowego.	32
1.10. Uszkodzenia ścięgien.	35
1.11. Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa (ZZSK).	37
1.12. Złamania.	38
Pytania sprawdzające.	41

2. Wybrane objawy powodujące ograniczenia funkcjonalne osób z dysfunkcjami narządu ruchu

- <i>Aneta Bac</i>	43
2.1. Wprowadzenie.	43
2.2. Ból.	43
2.3. Ból fantomowy.	44
2.4. Deformacje ręki.	45
2.5. Drżenia mięśni.	46
2.6. Obrzęki.	46
2.7. Obniżona tolerancja wysiłku.	47
2.8. Osłabienie siły mięśni.	48
2.9. Przykurcze i zesztywnienia.	48
2.9.1. Przykurcze.	48
2.9.2. Zesztywnienia.	49
2.10. Spastyczność i wiotkość mięśni.	50
2.10.1. Spastyczność.	50
2.10.2. Wiotkość.	50
2.11. Zaburzenia chodu.	51
2.11.1. Chód w niedowładzie połowicznym.	51
2.11.2. Chód nożycowy.	51
2.11.3. Chód parkinsonowski.	51
2.11.4. Chód ataktyczny.	52
2.11.5. Chód antalgiczny.	52
2.11.6. Chód ostrożny.	52

2.12. Zaburzenia czucia	53
2.13. Zaburzenia koordynacji ruchowej	54
2.14. Zaburzenia równowagi	54
2.15. Zła postawa ciała	55
Pytania sprawdzające	56

3. Założenia terapii zajęciowej w dysfunkcjach narządu ruchu

- Anna Misiorek	57
3.1. Wprowadzenie	57
3.2. Podstawowe idee terapii zajęciowej	57
3.2.1. Holizm	57
3.2.2. Terapia zajęciowa a zdrowie	58
3.2.3. Podejście Person-Centred Practice	59
3.3. Obszary pracy terapeuty zajęciowego	59
3.3.1. Wykonywanie zajęć	60
3.3.2. Umiejętności związane z wykonywaniem czynności	61
3.3.3. Wzorce zachowań	63
3.3.4. Konteksty i środowiska	64
3.3.5. Wymogi aktywności	65
3.3.6. Czynniki osobowe	66
3.4. Proces terapii zajęciowej, cele terapii, typy interwencji terapeutycznej	67
3.4.1. Charakterystyka procesu terapii zajęciowej	67
3.4.2. Cele interwencji terapeutycznej	69
3.4.3. Typy interwencji terapeutycznej	70
Pytania sprawdzające	72

4. Narzędzia oceny w pracy z osobami z dysfunkcjami narządu ruchu

- Paulina Aleksander-Szymanowicz	73
4.1. Wprowadzenie	73
4.2. Wywiad	73
4.3. Badanie czynnościowe	74
4.3.1. Oglądanie	74
4.3.2. Badanie dotykiem	74
4.3.3. Pomiary liniowe	75
4.3.4. Pomiary kątowe zakresów ruchu i zapis według systemu SFTR	80
4.3.5. Wybrane testy funkcjonalne	83
4.3.6. Badanie siły mięśniowej	89
4.3.7. Kwestionariusze	91
4.3.8. Testy	94
4.3.9. Skale	99
4.4. Narzędzia dodatkowe - diagnostyka obrazowa	102
Pytania sprawdzające	103

5. Obszary interwencji u osób z dysfunkcjami narządu ruchu

- Aneta Bac	105
5.1. Wprowadzenie	105
5.2. Charakterystyka obszarów interwencji	106
5.3. Podstawowe czynności życia codziennego (BADL)	109
5.3.1. Kąpiel i branie prysznica	109
5.3.2. Ubieranie się	110
5.3.3. Jedzenie	111

5.3.4.	Komunikacja funkcjonalna	113
5.3.5.	Mobilność funkcjonalna	114
5.3.6.	Zabiegi kosmetyczne i higiena jamy ustnej	116
5.3.7.	Korzystanie z toalety	118
5.4.	Złożone czynności życia codziennego (IADL)	119
5.4.1.	Dbanie o ubrania	119
5.4.2.	Poruszanie się poza domem	120
5.4.3.	Prowadzenie samochodu	122
5.4.4.	Pisanie ręczne	124
5.4.5.	Lekkie prace domowe	126
5.4.6.	Zarządzanie finansami	127
5.4.7.	Przygotowywanie jedzenia	128
5.4.8.	Zarządzanie lekami i dbanie o zdrowie	130
5.4.9.	Odpoczynek i sen	131
5.4.10.	Robienie zakupów	133
5.5.	Czynności związane z czasem wolnym, wypoczynkiem i życiem społecznym	135
5.6.	Inne obszary interwencji	136
5.6.1.	Ryzyko upadków	136
5.6.2.	Wykluczenia społeczne	137
5.6.3.	Pomoc w kontaktach z instytucjami i w pozyskiwaniu środków finansowych	137
5.6.4.	Doradztwo zawodowe	138
	Pytania sprawdzające	138

6. Transfer osób z dysfunkcjami narządu ruchu

- Paweł Zychowicz	139
6.1. Wprowadzenie	139
6.2. Podstawowe założenia bezpiecznego przemieszczania pacjentów	139
6.3. Ryzyko w trakcie transferów i jego ocena	141
6.3.1. Zagrożenia przeciążeniem w wyniku przemieszczania pacjenta	143
6.3.2. Zasady bezpiecznego przemieszczania i podnoszenia osób	144
6.4. Metody transferu osób z dysfunkcjami narządu ruchu	145
6.4.1. Samodzielny transfer w codziennych czynnościach	145
6.4.2. Techniki przemieszczania i podnoszenia osób z dysfunkcjami narządu ruchu z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego	155
6.4.3. Techniki ręcznego przemieszczania i podnoszenia osób z dysfunkcjami narządu ruchu	156
6.5. Pomoc terapeuty w trakcie chodzenia	162
6.5.1. Chodzenie z asekuracją	162
6.5.2. Chodzenie o kulach	162
6.6. Promocja zdrowia opiekuna osoby z niepełnosprawnością jako zadanie terapeuty zajęciowego	173
Pytania sprawdzające	173

7. Wyroby medyczne w terapii osób z dysfunkcjami narządu ruchu

- Tomasz Szaporów	175
7.1. Wprowadzenie	175
7.2. Definicja wyrobu medycznego	175
7.3. Klasyfikacja wyrobów medycznych	176
7.4. Podział wyrobów medycznych	176

Spis treści

7.4.1.	Wyroby ortotyczne.	177
7.4.2.	Wyroby protetyczne.	178
7.4.3.	Wyroby pomocnicze - wybrane zagadnienia.	179
7.5.	Źródła finansowania wyrobów medycznych.	185
7.5.1.	Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ).	185
7.5.2.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR).	186
7.5.3.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).	188
7.5.4.	Fundacje.	188
7.6.	Projektowanie i wytwarzanie indywidualnych wyrobów ortopedycznych . . .	189
	Pytania sprawdzające.	192

8. Praktyczne aspekty terapii zajęciowej w dysfunkcjach narządu ruchu

-	<i>Urszula Chrobot.</i>	193
8.1.	Wprowadzenie.	193
8.2.	Cele terapii zajęciowej w dysfunkcjach narządu ruchu.	194
8.3.	Proces terapii zajęciowej.	194
8.4.	Terapia ręki	195
8.5.	Adaptacje środowiska.	197
8.6.	Profilaktyka upadków.	200
8.7.	Metody ochrony stawów stosowane w profilaktyce i terapii dysfunkcji narządu ruchu.	200
8.7.1.	Zachowanie równowagi pomiędzy aktywnością i wypoczynkiem	201
8.7.2.	Ograniczanie wykonywania czynności długotrwałych, powtarzalnych, wykonywanych w tej samej pozycji, ruchów pogłębiających deformacje i nasilających ból.	201
8.7.3.	Umiejętne przenoszenie przedmiotów i rozkładanie ciężaru.	202
8.7.4.	Używanie sprzętu ułatwiającego wykonywanie czynności ADL	203
8.7.5.	Nauka technik wykonywania czynności z ograniczeniem przeciążania stawów i nasilania bólu.	206
8.7.6.	Wykorzystanie zaopatrzenia ortotycznego.	206
	Pytania sprawdzające.	207

9. Terapia zajęciowa w dysfunkcjach narządu ruchu - studia przypadków

-	<i>Anna Bukowska.</i>	209
9.1.	Wprowadzenie.	209
9.2.	Pacjent z chorobą zwyrodnieniowo-zniekształcającą stawów.	210
9.3.	Pacjent po amputacji kończyny.	211
9.4.	Pacjent ze stwardnieniem rozsianym.	214
9.5.	Pacjent z chorobą Parkinsona	216
9.6.	Pacjent po udarze niedokrwinnym mózgu.	218
9.7.	Pacjent z zeszytniającym zapaleniem stawów kręgosłupa.	220
	Pytania sprawdzające.	222

Piśmiennictwo.	223
-------------------------------	-----

Skorowidz	229
----------------------------	-----